

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МИТНЕ ПРАВО»**

Харків
2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МИТНЕ ПРАВО»**

для студентів господарсько-правового факультету
денної форми навчання (основна дисципліна)
другого (магістерського) освітньо-кваліфікаційного рівня
галузі знань 08 «Право»
спеціальності 081 «Право»

**Харків
2020**

Методичні матеріали з навчальної дисципліни «Митне право» для студентів господарсько-правового факультету денної форми навчання (основна дисципліна) другого (магістерського) освітньо-кваліфікаційного рівня галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» / уклад.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, М. Г. Шульга та ін. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 50 с.

У к л а д а ч і: Битяк Ю. П.,
Гаращук В. М.,
Шульга М. Г.,
Зима О. Т.,
Соловйова О. М.,
Георгієвський Ю. В.,
Балакарева І. М.,
Белікова М. І.,
Шевчук О. М.

В С Т У П

Митне право України є комплексною галуззю сучасної української правової системи, яка являє собою сукупність правових норм, що регулюють суспільні відносини у сфері митного права. Становлення та розвиток митного права як галузі права тісно пов'язане з демонополізацією зовнішньоекономічної діяльності, переходом економіки України на умови ринкових відносин та її інтеграцією в загальносвітову економіку.

Митне право як навчальна дисципліна – це комплекс знань, умінь та навичок, необхідних майбутнім спеціалістам для ведення професійної діяльності у всіх галузях та сферах, так чи інакше пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю.

У процесі опанування тем студенти мають засвоїти найважливіші категорії митного права, зміст основних інститутів митного права, навчитися тлумачити зміст норм митного права та правильно їх застосовувати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Митне право» студенти повинні:

- **знати** джерела митного права та їх структуру; принципи виключної юрисдикції України на її митній території; виключну компетенцію митних органів України щодо здійснення митної справи; загальноприйняті в міжнародних відносинах системи класифікацій та кодування товарів; специфічні митно-правові терміни; порядок переміщення товарів, транспортних засобів і валюти через митний кордон; порядок притягнення до адміністративної відповідальності за порушення митних правил;

- **вільно орієнтуватися** в системі митного права України;

- **ознайомитися** з практикою застосування митного законодавства, перспективами та основними напрямками його розвитку;

- **уміти** правильно тлумачити та застосовувати норми митного права; вирішувати професійні завдання; аргументувати власну точку зору та прийняте за конкретним завданням рішення митного органу.

Зважаючи на численність нормативно-правових актів, що регламентують відносини в митній сфері, при викладенні навчальної дисципліни «Митне право» студентам пропонується ви-

користувувати інформаційний Інтернет-сайт

www.zakon1.rada.gov.ua.

Для вивчення навчальної дисципліни рекомендовано таку літературу:

Митне право України: навч. посіб. / за ред. В. В. Ченцова, Д. В. Приймаченка. вид. 2-ге. Київ: Істина, 2008. 328 с.

Гребельник О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: підручник. Київ: Центр навч. л-ри, 2005. 696 с.

Ківалов С. В. На захисті національних інтересів держави. Там же. 2007. № 3. С. 3-6.

Ківалов С. В. Митна політика України: підручник. Одеса: Юрид. л-ра, 2001. 256 с.

Митний кодекс України: наук.-практ. комент. / А. Т. Комзюк, О. О. Погрібний, Р. А. Каложний та ін. Київ: Всеукр. асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 757 с.

Мазур А. В. Система митних органів України. *Проблеми законності*. 2000. № 43. С. 102–108.

Приймаченко Д. В. Митна політика держави та її реалізація митними органами: монографія. Дніпропетровськ: АМСУ, 2006. 332 с.

Шульга М. Г. Митне право України: навч. посіб. Харків: Нац. юрид. акад. України, 2005. 100 с.

Адміністративне право: підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), В. М. Гаращук, В. В. Богуцький та ін.; за ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. 2-ге вид., переробл. та допов. Харків: Право, 2012. 656 с.

Цаліна Д. С. Порядок митного оформлення товарів при їх переміщенні через митний кордон України: монографія. Харків: Факт, 2010. 176 с.

Брачук А. О. Реалізація принципу сприяння торгівлі у митному законодавстві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Б.в., 2019. 22 с.

Сучасний стан та перспективи розвитку митних правовідносин в Україні: колект. монографія / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів. Дніпро: Гельветика, 2018. 272 с.

Зима О. Т. Митне право: конспект лекцій. Харків: Право, 2018. 126 с.

Калініченко А. І. Систематизація митного законодавства: сутність та форми: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07; Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. Харків, 2015. 19 с.

Переробка давальницької сировини: митне оформлення в контексті євроінтеграційних процесів. *Вісник*. Офіційно про податки. 2019. № 45/46. С. 46–49.

Тлумачний митний словник-довідник. Одеса: ПЛАСКЕ ЗАТ, 2015. 592 с.

Прокопенко В. В. Виконання митних формальностей при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту: монографія. Дніпро: Ун-т митної справи та фінансів. 2018. 336с.

Науково-практичний коментар Митного кодексу України / За заг. ред. Додіна Є. В. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 488 с.

Бойко В. М. Митне право України: навч. посіб. Київ: Правова єдність; Алерта, 2015. Т. 1. 2015. 528 с.

Бойко В. М. Митне право України: навч. посіб. Київ: Правова єдність; Алерта, 2015. Т. 2. 2015. 618 с.

Митна справа: підручник / М. І. Крупка [та ін.]. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 572 с.

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
адміністративного права
(протокол № 1 від 30.08.2019 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МИТНЕ ПРАВО»

Модуль I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ МИТНОЇ СПРАВИ

Державна митна справа і державна політика у сфері державної митної справи

Державна митна справа України та принципи її здійснення. Поняття, зміст, принципи митної політики України. Предмет, метод, джерела митного права. Митна територія та митний кордон України, товари, транспортні засоби.

Митне право України

Завдання та предмет курсу «Митне право». Система митного законодавства. Джерела митного права. Митні правовідносини і митні правові норми. Суб'єкти митного права.

Державна митна служба України

Основні завдання і функції митної служби. Система митних органів України та їх правовий статус. Порядок та умови проходження служби в митних органах та організаціях. Обмеження, пов'язані зі службою в митних органах. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність працівників митних органів, спеціалізованих митних установ та організацій.

Митний контроль

Правове регулювання здійснення митного контролю. Форми митного контролю. Документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю. Зони митного контролю. Режим зони митного контролю. Права митних органів щодо здійснення митного контролю. Звільнення від окремих форм ми-

тного контролю та від митного огляду. Операції з товарами, що перебувають під митним контролем. Особливі процедури митного контролю. Постмитний контроль. Система управління ризиками. Експортний контроль.

Митні режими

Загальні правила застосування митних режимів. Характеристика митних режимів: 1) імпорт; 2) реімпорт; 3) експорт; 4) реекспорт; 5) транзит; 6) тимчасове ввезення; 7) тимчасове вивезення; 8) митний склад; 9) вільна митна зона; 10) безмитна торгівля; 11) переробка на митній території; 12) переробка за межами митної території; 13) знищення або руйнування; 14) відмова на користь держави. Вибір та зміна митного режиму.

Модуль II. ПЕРЕМІЩЕННЯ ТА ПРОПУСК ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН. ОФОРМЛЕННЯ. МИТНІ ПЛАТЕЖІ. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ ДЕКЛАРУВАННЯ

Митне оформлення

Поняття та ознаки митного оформлення. Місце і час здійснення митного оформлення. Відмова в митному оформленні. Процедура декларування. Форми декларування. Митна декларація. Митний перевізник. Авторизований економічний оператор. Митна брокерська діяльність. Митні формальності на різних видах транспорту. Контрольні та дозвільні провадження в митній справі.

Митно-тарифне регулювання та стягнення митних платежів

Мито. Митний тариф України. Ставки мита та їх види. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. Митна вартість товарів. Країна походження товару. Митні пільги. Тарифні пільги (тарифні преференції). Способи забезпечення сплати митних платежів. Квотування, ліцензування, контингентування як заходи нетарифного регулювання.

Правові основи переміщення через митний кордон України товарів і транспортних засобів

Правове регулювання переміщення товарів та транспортних засобів комерційного призначення. Основні принципи переміщення товарів і транспортних засобів. Заборона щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України. Обмеження щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України. Переміщення товарів, що мають особливий правовий статус. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами.

Адміністративна відповідальність за порушення митних правил. Порядок провадження у справах про порушення митних правил

Відповідальність за порушення митних правил. Види стягнень за порушення митних правил і відповідальність за такі порушення. Порядок провадження у справах про порушення митних правил: місце провадження; особи, які беруть участь у провадженні; протокол про порушення митних правил; докази; заходи, що забезпечують провадження. Компроміс у справі про порушення митних правил. Органи, уповноважені розглядати справи про порушення митних правил. Місце та строки розгляду справи про порушення митних правил. Оскарження постанов у справах про порушення митних правил. Виконання постанови про накладання адміністративних стягнень за порушення митних правил.

2. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЛЕКЦІЙ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Т е м а	Загальний обсяг	У тому числі		
			лекції	практичні заняття	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Загальні положення митної справи – 60 год					
1	Державна митна справа і державна політика у сфері державної митної справи	6	2	–	4
2	Митне право України (поняття, предмет, метод). Системи митного законодавства. Джерела митного права. Митні правовідносини і митні правові норми	10	2	2	6
3	Організація митної справи. Митні органи України. Служба в митних органах	10	2	2	6
4	Митний контроль. Організація здійснення митного контролю. Заходи офіційного контролю	14	2	4	8
5	Митні режими. Класифікація митних режимів. Нормативно-правове забезпечення митних режимів	20	4	4	12

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Переміщення та пропуск товарів
через митний кордон. Оформлення. Митні платежі.
Адміністративна відповідальність за порушення
митних правил – 60 год**

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
6	Митне оформлення. Декларування. Митна брокерська діяльність. Контрольні та дозвільні провадження в митній справі	16	4	4	8
7	Мито. Митний тариф України. Адміністрування митних платежів	10	2	2	6
8	Переміщення і пропуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України. Пропуск та оподаткування товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами	18	2	4	12
9	Адміністративна відповідальність за порушення митних правил. Провадження у справах про порушення митних правил	16	2	4	10
	Разом	120	22	26	72

3. ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Державна митна справа і державна політика у сфері державної митної справи

(для самостійного вивчення)

1. Державна митна справа України та принципи її здійснення.
2. Поняття та зміст державної політики у царині державної митної справи.
3. Митна територія та митний кордон України.

Нормативно-правові акти та література

Митний кодекс України від 13.03.2012 р. *Офіційний вісник України*. 2012. № 32. Ст. 1175. (із змін та допов.).

Гребельник О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 696 с.

Ківалов С. В., Кормич Б. А. Митна політика України: підручник. Одеса: Юридична література, 2001. 256 с.

Кормич Б. А. Митна політика та митна справа: поняття та співвідношення. *Митна справа*. 2000. № 6. С. 20–27.

Митна політика та митна безпека: концептуальне визначення та шляхи забезпечення: монографія / И. Г. Бережнюк, О. П. Гребельник та ін.; за заг. ред. П. В. Пашка. Київ: Знання, 2012. 238 с.

Митне право України: навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Ченцова. Київ: Істина, 2007. 328 с.

Приймаченко Д. В. Митна політика держави та її реалізація митними органами: монографія. Дніпропетровськ: АМСУ, 2006. 332 с.

Зима О. Т. Митне право: конспект лекцій. Харків: Право, 2018. 126 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

Тема 2. Митне право України (поняття, предмет та метод). Система митного законодавства. Джерела митного права. Митні правовідносини і митні правові норми

Питання для обговорення

1. Предмет, метод і принципи митного права України.
2. Взаємозв'язок митного права з іншими галузями права.
3. Митні правовідносини.
4. Поняття митно-правової норми та її дія в часі і просторі.
5. Поняття та система джерел митного права.

1. Підприємець Д. уклав договір з митним брокером на надання послуг з декларування товарів, які він збирається перемішувати через митний кордон. Митний брокер доручив виконувати ці послуги агенту з митного оформлення.

Які правові відносини виникли в даному разі? Чи належать вони до відносин, що становлять предмет митного права? Обґрунтуйте свою відповідь, визначивши ознаки цих відносин.

2. Керівник митного органу своїм наказом анулював виданий суб'єкту господарювання «Склад +» дозвіл на відкриття і експлуатацію митного складу. Таке рішення було прийнято у зв'язку зі встановленням факту надання «Склад +» недостовірної інформації під час отримання дозволу. Цього ж дня суб'єкт господарювання був виключений з реєстру митних складів.

Назвіть учасників відносин, які виникли в цьому випадку. Чи належать зазначені відносини до таких, що становлять предмет митного права? Охарактеризуйте методи правового регулювання, що регламентують дані правовідносини?

3. Громадянин В. придбав легковий автомобіль на території Словаччини, перебуваючи там у відпустці. Під час прохो-

дження митного контролю працівник митниці пояснив йому, що при ввезенні транспортного засобу він зобов'язаний сплатити всі митні платежі та здійснити реєстрацію автомобіля в СЦ МВС.

Які правові відносини можуть виникнути в зазначеному випадку? Чи належать вони до відносин, що становлять предмет митного права? Обґрунтуйте свою відповідь, визначивши ознаки цих відносин.

4. Придбавши у власність декілька приміщень, гр. А. вирішив відкрити магазин безмитної торгівлі. Він звернувся до державного реєстратора з проханням зареєструвати його як суб'єкта підприємницької діяльності. Після отримання свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи – підприємця гр. А. подав заяву до митного органу та органу охорони державного кордону, у зоні діяльності яких планується відкрити магазин безмитної торгівлі.

Назвіть учасників відносин, які виникли у даній ситуації? Чи існує між ними суспільний зв'язок, який притаманний митним правовідносинам?

5. Гр. Пилипчук 10 жовтня 2019 р., маючи намір виїхати на декілька днів для відвідування хворого родича, який проживає в Угорщині, звернувся до інспектора митного поста із запитанням про порядок тимчасового виїзду за межі України та кількість дозволених до вивезення валюти і лікарських засобів тощо.

Інспектор митного поста відмовився відповідати на запитання, зазначаючи, що митні органи не зобов'язані інформувати громадян, адже всі нормативні акти з митних питань публікуються в офіційних виданнях, і, крім того, службовець митного органу не має права розголошувати відомості, призначені для службового користування.

На знання яких питань розраховане це завдання? Чи правомірною є відмова інспектора митного поста? Яким є порядок офіційного опублікування та оприлюднення митних нормативно-правових актів? Відповідь обґрунтуйте.

Нормативно-правові акти та література

Митний кодекс України від 13.03.2012 р. *Офіційний вісник України*. 2012. № 32. Ст. 1175. (із змін. та допов.).

Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. *Офіційний вісник України*. України. 2015. № 25. Ст. 722.

Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15.05.03 р. № 755-IV. *Офіційний вісник України*. 2003. № 25. Ст. 1172. (із змін. та допов.).

Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів: постанова Кабінету Міністрів України від 07.09.98 р. № 1388. *Офіційний вісник України*. 1998. № 36. С. 6 (із змін. та допов.).

Про затвердження Порядку надання складським об'єктам статусу «митний склад» та позбавлення такого статусу: наказ Міністерства фінансів України від 16.07.12 р. № 835. *Офіційний вісник України*. 2012. № 61. Ст. 2491.

Про затвердження Порядку подання та розгляду заяв, надання, зупинення дії, анулювання дозволів на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі та форми Заяви на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі: наказ Міністерства фінансів України від 08.06.12 р. № 692. *Офіційний вісник України*. 2012. № 54. Ст. 2184.

Мазур А. В. Теоретичні та практичні аспекти нормоутворення в митній системі України. *Митна справа*. 2001. № 5.

Митне право: навч.-метод. посібник / О. О. Кузьменко, Н. І. Блащук та ін. Ірпінь: НУД-ПСУ, 2012. 104 с.

Настюк В. Я. Норми митного права: теорія і практика застосування: монографія. Харків: Факт, 2003. 215 с.

Перепьолкін С. М. Міжнародно-правові аспекти митного співробітництва європейських держав: монографія. Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2008. 180 с.

Федотова І. О. Теоретичні аспекти визначення змісту та елементів правового статусу суб'єктів митних правовідносин. *Вісник Академії митної служби України*. 2012. № 1 (8). С. 7–14.

Шульга М. Г. Митні правові відносини. *Митна справа*. 2002. № 2. С. 53–56.

Шульга М. Г. Закони України в системі джерел митного права. *Право та управління: електрон. наук. фах. вид.* 2011. № 2. С. 435–441. URL: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/prtup/2011_2/pdf/11smgdmp.pdf

Ченцов В. В. Порівняльний аналіз митного законодавства Європейського Союзу. *Публічне адміністрування: теорія та практика*. 2012. Вип. 1 (7). URL: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Patp/2012_1

Сучасний стан та перспективи розвитку митних правовідносин в Україні: колект. монографія / Ун-т митної справи та фінансів. Дніпро: Гельветика, 2018. 272 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2

Тема 3. Організація митної справи. Митні органи України. Служба в митних органах

Питання для обговорення

1. Митна служба України.
2. Системи митних органів України та їх правовий статус.
3. Служба в митних органах.
4. Міжнародне співробітництво з питань митної справи.

1. *Визначте які органи належать до митних органів та складіть схему їх підпорядкування:* Кабінет Міністрів України, Державна митна служба, Східна регіональна митниця, митний пост «Харків-центральний», митний пост «Пісочин», Міністерство фінансів України, пост «Святошин», Східне регіональне управління Державної прикордонної служби України.

2. Голова Державної митної служби України видав такі накази:

а) про затвердження Положення про Департамент митної статистики;

б) про призначення на посаду керівника митного поста «Гоптівка»;

в) про звільнення з посади керівника Східної регіональної митниці;

г) про затвердження кошторису Державної митної служби України.

Міністр фінансів України видав такі накази:

а) про затвердження граничної чисельності державних службовців та працівників Державної митної служби України;

б) про затвердження структури апарату Державної митної служби України;

в) про утворення Пісочинської митниці Державної митної служби України;

г) про скасування акта Східної регіональної митниці

Зробіть юридичний аналіз прийнятих рішень з точки зору компетенції посадових осіб, які їх приймали.

Нормативно-правові акти та література

Митний кодекс України від 13.03.2012 р. *Офіційний вісник України*. 2012. № 32. Ст. 1175. (із змін. та допов.).

Науково-практичний коментар Митного кодексу України / За заг. ред. Додіна Є. В. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 488 с.

Положення про Державну Митну службу України: постановова Кабінету Міністрів України 06.03.2019 р. № 227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#n209>

Адміністративне право: підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), В. М. Гаращук, В. В. Богуцький та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. 2-ге вид., переробл. та допов. Харків: Право, 2012. 656 с.

Гребельник О. П. Митне регулювання зовнішньоеконо-

мічної діяльності: підручник. Київ: Центр навч. літ., 2005. 696 с.

Додин Е. В. Функции и формы деятельности таможенных органов. *Митна справа*. 2003. № 5. С. 7–22.

Ківалов С. В. Митна політика України: підручник. Оdesa: Юрид. літ., 2001. 256 с.

Ківалов С. В. На захисті національних інтересів держави. *Митна справа*. 2007. № 3. С. 3–6.

Приймаченко Д. В. Митна політика держави та її реалізація митними органами: монографія. Дніпропетровськ: АМСУ, 2006. 332 с.

Шульга М. Г. Закони України в системі джерел митного права. Право та управління: електронне наукове фахове видання. Ірпінь: Нац. ун-т держ. податк. служби України, 2011. № 2. С. 435–441.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ 3–4

Тема 4. Митний контроль. Організація здійснення митного контролю. Заходи офіційного контролю

Питання для обговорення

1. Поняття та мета митного контролю.
2. Види, принципи та функції митного контролю.
3. Суб'єкти, об'єкти і предмет митного контролю.
4. Організаційні заходи митного контролю.
5. Зони митного контролю. Режим зони митного контролю.
6. Заходи офіційного контролю.
7. Форми митного контролю.
8. Митні експертизи.
9. Повноваження посадових осіб митних органів щодо здійснення митного контролю.
10. Операції з товарами, що перебувають під митним контролем.
11. Система управління ризиками.

1. Громадянин України К. їде за кордон поїздом «Київ-Софія». Під час митного контролю він повідомив інспектора митниці про наявність у нього суми, еквівалентної 3 000 доларів США, але своєю поведінкою та знервованістю викликав сумнів у інспектора щодо правдивості такої інформації.

Чи може особа здійснювати усне декларування при переміщенні готівки через митний кордон України? Які дії інспектора? Що може бути визнано підставою для проведення особистого огляду? Чи є відмінності в процедурі проведення особистого огляду за Кодексом України про адміністративні правопорушення та Митним кодексом України?

2. Митними органами виявлено факти порушення ТОВ «Вест» вимог законодавства з питань державної митної справи. Наказом керівника цього органу призначено проведення виїзної документальної перевірки. Керівник ТОВ «Вест» оскаржив цей наказ до вищестоящого органу, посилаючись на те, що минулого місяця на його підприємстві вже проводилась митними органами перевірка та що постійні перевірки заважають нормальній роботі підприємства.

Які є види документальних перевірок? Який порядок проведення планових та позапланових виїзних перевірок? Яке рішення прийме вищестоящий орган за результатами розгляду скарги?

3. Громадянка України К., повернувшись із закордонної поїздки, у міжнародному аеропорту була піддана посадовими особами митного посту особистому огляду. Це її обурило, і вона почала голосно пояснювати, що її підозрюють в тому, чого вона не вчиняла. Двоє митних працівників вихопили у К. сумку. Один з них витрушував все, що там знаходилося, на стіл, а другий в присутності всіх пасажирів здійснював пошук заборонених до ввезення предметів на тілі та одязі К. В результаті застосування такої форми митного контролю предметів правопорушення виявлено не було. Митні працівники повернули громадянці К. всі її речі і дозволили перетнути митний кордон.

Розкрите зміст терміна «особистий огляд». Які підс-

тави і порядок його застосування? Чи може громадянка К. вимагати від посадових осіб митного органу відшкодування моральної шкоди в суді?

4. Під час здійснення митного контролю в супроводжуваному багажі гр. П. було виявлено речі, заборонені до ввезення в Україну. У поясненні гр. П. зазначив, що це багаж його знайомого і йому нічого не відомо про його зміст.

Здійсніть юридичний аналіз ситуації.

Нормативно - правові акти та література

Митний кодекс України від 13.03.2012 р. *Офіційний вісник України*. 2012. № 32. Ст. 1175. (із змін. та допов.).

Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-ХІІ. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 29. С. 377. (із змін. та допов.).

Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції: Закон України від 14.01.2000 р. № 1393-ХІV. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 12. Ст. 95. (із змін. та допов.).

Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 р. № 877-V. *Відомості Верховної Ради України*. 2007. № 29. Ст. 389.

Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України: Закон України від 06.09.2018 р. № 2530.

Про затвердження Порядку відшкодування витрат, пов'язаних із залученням митними органами спеціалістів та експертів для участі в здійсненні митного контролю, та у справі про порушення митних правил: постанова Кабінету Міністрів України від 23.04.2003 р. № 574. *Офіційний вісник України*. 2003. № 17. Ст. 767.

Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій:

постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 450 *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1545.

Порядок інформаційного обміну між органами доходів і зборів, іншими державними органами та підприємствами за принципом «єдиного вікна» з використанням електронних засобів передачі інформації: постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2016 р. № 364 (із змін. та допов.).

Про затвердження Порядку створення зон митного контролю: наказ Міністерства фінансів України від 22.05.2012 р. № 583. *Офіційний вісник України* 2012. № 56. Ст. 2270.

Про затвердження Порядку взаємодії митних органів із Центральним митним управлінням лабораторних досліджень та експертної роботи при проведенні митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (аналізу, експертизи) та форми акта про взяття проб (зразків) товарів: наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 654. *Офіційний вісник України*. 2012. № 63. Ст. 2586.

Про затвердження Інструкції з організації митного контролю та митного оформлення міжнародних експрес-відправлень, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України: наказ Державної митної служби України від 03.09.2007 р. № 728. *Офіційний вісник України*. 2007. № 72. Ст. 2713.

Про затвердження Порядку оформлення результатів проведення митними органами перевірок: наказ Міністерства фінансів України від 21.03.2012 р. № 377. *Офіційний вісник України*. 2012 № 37. Ст. 1386.

Про затвердження Правил митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України: наказ Державної митної служби України від 17.11.2005 р. № 1118. *Офіційний вісник України*. 2005. № 48. Ст. 3028.

Про переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України: постанова Правління Національного банку України від 27.05.2008 р. *Офіційний вісник України*. 2008. № 43. Ст. 1430.

Коваль Н. О. Особливості митного контролю за переміщенням через митний кордон України гуманітарної допомоги. *Митна справа*. 2013. № 6. С. 114–124.

Месеча І. Вдосконалення митного контролю й митного оформлення товарів із застосуванням електронної митної декларації. *Вісник Міністерства доходів і зборів України*. 2014. № 1. С. 56–57.

Ніканорова О. В. Особливості правовідносин, що пов'язані зі здійсненням контролю. *Митна справа*. 2013. № 6. С. 132–139.

Оскарження дій митних органів при здійсненні контролю за ввезенням товарів на митну територію України. *Вісник Податкової служби України*. 2013. № 17–18. С. 66–68.

Панфілова О. Є. Особливості митного контролю та митного оформлення товарів, щодо яких застосовуються захисні заходи. *Митна справа*. 2013. № 2. С. 48–54.

Шевчук О. М. Митний контроль лікарських наркотичних засобів: монографія. Харків: Право, 2013. 232 с.

Шершун А. А. Митні правила в Україні: підручник. **Харків:** Факт, 2013. 512 с.

Дубініна А. А., Сорокіна С. В. Митна справа: підручник. Київ: Центр учбової літератури. 2010. 320 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5–6

Тема 5. Митні режими. Класифікація митних режимів. Нормативно-правове забезпечення митних режимів

Питання для обговорення

1. Митний режим: правова природа та поняття.
2. Класифікація митних режимів.
3. Види митних режимів. Загальні правила їх застосування.
4. Вибір та зміни митного режиму.

5. Відповідність характеру угоди митному режиму.
6. Митний статус товарів, що поміщуються у митний режим.

1. Суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності акціонерним товариством «Славута» на виконання інвестиційного проєкту для власних потреб з-за кордону було ввезено 2 пасажирських автобуси.

На знання якого кола питань розраховане це завдання? Дайте визначення понять «зовнішньоекономічна діяльність», «митний режим». Які документи необхідно подати митному органу для митного оформлення даного вантажу? Які митні платежі будуть стягуватися в даному разі?

2. Українська фірма «Ранок» придбала в іноземного партнера за договором купівлі-продажу партію сигарет «Президент». Після ввезення в Україну через відсутність на рахунках фірми коштів для сплати належних платежів під час митного оформлення цього вантажу в режимі випуску у вільне використання фірма вирішила розмістити цей вантаж на митному складі в митному режимі митного складу для чого звернулася на митницю.

Окресліть коло питань, що стосуються цієї ситуації. Розкрийте зміст митного режиму. Які мають бути дії інспектора митниці?

3. За договором консигнації з іноземним партнером українська фірма «Слобожанщина» ввезла на митну територію України для подальшої реалізації телевізори іноземного виробництва та уклала договір з митним складом на зберігання цього вантажу. Після цього, для оформлення товару в режим «митний склад», фірма «Слобожанщина» звернулася з декларацією до митниці. Інспектор митниці відмовив у митному оформленні.

На знання якого кола питань розраховане дане завдання? Чи правомірні дії інспектора митниці? Наведіть та обґрунтуйте підстави відмови в митному оформленні.

4. Під час проведення інвентаризації в магазині безмитної торгівлі митницею виявлено недостачу товарів, що за документами були поміщені в митний режим безмитної торгівлі. Крім того, виявлено товари, строк придатності яких для споживання закінчився.

На знання якого кола питань розраховане дане завдання? Якими мають бути дії митниці? Визначте умови перебування товарів у режимі «безмитної торгівлі».

5. Іноземна фірма з метою участі у Слобожанській виставці ввезла ювелірні вироби та розмістила їх у митний режим тимчасового ввезення. До закінчення строку тимчасового ввезення фірма звернулася до митниці з проханням розмістити ювелірні вироби в митний режим імпорту (випуску для вільного обігу).

На знання якого кола питань розраховане дане завдання? Визначте умови зміни режиму та умови режимів «тимчасового ввезення» та «імпорту».

Н о р м а т и в н о - п р а в о в і а к т и т а л і т е р а т у р а

Митний кодекс України від 13.03.2012 р. *Офіційний вісник України*. 2012. № 32. Ст. 1175. (із змін. та допов.).

Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-ХІІ. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 29. С. 377. (із змін. та допов.).

Про Митний тариф України: Закон України від 19.09.2013 р. № 584-VII. *Офіційний вісник України*. 2013. № 84. Т. 1. Ст. 3107.

Про транзит вантажів: Закон України від 20.10.1999 р. № 1172-XIV. *Офіційний вісник України*. 1999. № 45.

Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України від 13.10.1992 р. № 2673-XII. *Офіційний вісник України*. 1992. № 50. Ст. 676.

Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 450.

Офіційний вісник України. 2012. № 40. Ст. 1545.

Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму: наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 657. *Офіційний вісник України*. 2012. № 80. Ст. 3233.

Нападистий О. Митний режим в Україні та його види. *Право України*. 2000. № 7. С. 70–73.

Шершун А. А. Митні правила в Україні: підручник. Хмельн. нац. ун-т. Харків: Факт, 2013. 512 с.

Шульга М. Г. Поняття, види митних режимів та їх застосування. *Проблеми законності*. 2000. № 45. С. 140–149.

Митний кодекс України: наук.-практ. коментар / А. Т. Комзюк, О. О. Погрібний, Р. А. Каложний та ін. Київ: Всеукр. асоц. вид. «Правова єдність», 2008. 757 с.

Шульга М. Г. Митний режим: основи правового регулювання. *Вісник Національного університету «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого»*. Серія: Економічна теорія та право. 2013. № 4.

Шульга М. Г. Переміщення і пропуск товарів через митний кордон України. URL: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/prtup/2011_2/pdf/11smgdm.pdf

Назарова Я. Б. Правове регулювання митних режимів тимчасового ввезення та тимчасового вивезення: монографія / за наук. ред. М. Г. Шульги. Харків: Оберіг, 2017. 164 с.

Чуприна О. В. Правове регулювання митних режимів переробки: монографія / за заг. ред. М. Г. Шульги. Харків: Оберіг, 2016. 168 с.

Зима О. Т. Митне право: конспект лекцій. Харків: Право, 2018. 126 с.

Калініченко А. І. Систематизація митного законодавства: сутність та форми: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 19 с.

Несторишен І., Туржанський В., Бережнюк І. Переробка давальницької сировини: митне оформлення в контексті євроінтеграційних процесів. *Вісник. Офіційно про податки*. 2019. № 45/46. С. 46–49.

Бойко В. М. Митне право України: навч. посіб. Київ: Правова єдність: Алерта, 2015. Т. 1. 2015. 528 с.

Бойко В. М. Митне право України: навч. посіб. Київ: Правова єдність: Алерта, 2015. Т. 2. 2015. 618 с.

Митна справа : підручник / М. І. Крупка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 572 с.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ 7–8

Тема 6. Митне оформлення. Декларування. Митна брокерська діяльність. Контрольні та дозвільні провадження в митній справі

Питання для обговорення

1. Поняття і значення митного оформлення.
2. Загальні умови митного оформлення.
3. Мета, місце і час здійснення митного оформлення.
4. Поняття, форми та види декларування.
5. Митна декларація. Види митних декларацій
6. Правовий статус декларанта.
7. Митна брокерська діяльність.
8. Агент з митного оформлення.

1. На українське підприємство «Славутич» автомобілем був доставлений вантаж з Угорщини. Разом з вантажем водій передав отримувачу всі товаросупровідні та митні документи. З часом представник підприємства «Славутич» подав документи для митного оформлення на митницю.

На знання яких питань розраховане це завдання? Дайте визначення поняття «митний декларант». Вмотивуйте відповідь на таке питання: які дії інспектора в цій ситуації?

2. До ТОВ «Ліга», яке має свідоцтво про визнання його декларантом, звернулось добродійне об'єднання «Милосердя» з проханням здійснити на безоплатній основі декларування гума-

нітарної допомоги, що надійшли на їх адресу, бо ця організація не зареєстрована на митниці й не має коштів на оплату послуг.

ТОВ «Ліга» відмовило об'єднанню «Милосердя» в безкоштовному декларуванні на підставі того, що воно є комерційною організацією і надає послуги з укладанням договору за конкретну оплату.

На знання якого кола питань розраховане це завдання? Дайте визначення поняття «добродійна організація (об'єднання)» та «гуманітарна допомога», а також назвіть нормативний акт, що визначає ці поняття. Обґрунтуйте відповідь на питання, чи правомірною є відмова ТОВ «Ліга» безкоштовно задекларувати гуманітарну допомогу. Визначте подальші дії добродійного об'єднання «Милосердя», а також митного органу.

3. Підприємець Власенко власним транспортним засобом завозив на митну територію України лакофарбові товари виробництва Польщі. На початку митного оформлення він подав у пункті пропуску через митний кордон усі необхідні документи для оформлення декларації. Однак через те, що посадова особа митного органу ретельно оглядала товар, вимагаючи розпакувати його, а також застосовувала при цьому технічні засоби митного контролю, Власенко, побоюючись виявлення в одній із валіз незадекларованих канцелярських виробів, заявив, що він не бажає проходити митне оформлення й має намір повернутися на митну територію Польщі.

Інспектор митниці заперечив і додав, що переміщення через митний кордон України товарів, які належали Власенку, було вже розпочато, тож згідно з вимогами Митного кодексу України необхідно закінчити митне оформлення зі сплатою всіх належних митних платежів.

Власенко не погодився, стверджуючи, що він ще не перетнув митного кордону, а тому може сам вирішувати, чи в'їжджати йому в Україну.

На знання якого кола питань розраховане це завдання? Як треба розуміти термін «перетин митного кордону»? Яким чином може бути вирішена спірна ситуація?

4. Начальник митниці ухвалив рішення про зупинення на 15 днів митного оформлення безалкогольних напоїв «Росинка» у пляшках у зв'язку з підозрою про контрафактність зазначеного товару, про що негайно було повідомлено правовласника. У відповіді правовласника, яка надійшла через 10 днів, зазначалося, що експортер має дозвіл на використання промислового зразка, тому при експорті пляшок права інтелектуальної власності не порушені. Експортер звернувся до суду з позовом про визнання незаконними дій начальника митниці та про відшкодування заподіяної шкоди. У судовому засіданні було з'ясовано, що правовласник не вніс зміни до реєстру товарів, які містять об'єкти права інтелектуальної власності, у частині зазначення особи експортера серед тих, кому надано вказані права. На думку представника митниці, ця обставина виключає відповідальність митних органів, оскільки відсутня вина митних органів у затриманні оформлення товарів.

Проаналізуйте процедуру тимчасового призупинення митного оформлення товару у зв'язку з підозрою у контрафактності. Які порушення допущено учасниками? Чи зобов'язаний правовласник вносити зміни до реєстру Державної митної служби України? Яке рішення має ухвалити суд?

Нормативно-правові акти та література

Митний кодекс України від 13.03.2012 р. *Офіційний вісник України*. 2012. № 32. Ст. 1175. (із змін. та допов.).

Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-ХІІ. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 29. С. 377. (із змін. та допов.).

Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур (Київська Конвенція) від 18.05.1973 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_643

Про участь України у Митній конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП 1975 р.): Закон України від 15.07.1994. р. *Офіційний вісник України*. 1994. № 33. Ст. 307.

Про транзит вантажів: Закон України від 20.10.1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 51. Ст. 446.

Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 450. *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1545.

Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників товарів, що переміщуються ними: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 451. *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1546.

Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності: наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 р. № 614. *Офіційний вісник України*. 2012. № 52. Ст. 1206.

Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: наказ Міністерства фінансів України від 31.08.2012 р. № 651. *Офіційний вісник України*. 2012. № 64. Ст. 2629.

Митний кодекс України: наук.-практ. коментар / А. Т. Комзюк, О. О. Погрібний, Р. А. Калюжний та ін. Київ: Всеукр. асоц. вид. «Правова єдність», 2008. 757 с.

Нападистий О. Г. Митний режим в Україні та його види. *Право України*. 2000. № 7. С. 70–73.

Науково-практичний коментар Митного кодексу України / за заг. ред. Додіна Є. В. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 488 с.

Сандровский К. К. Международное таможенное право: учебник. Киев: Тов. «Знання», КОО, 2000. 461 с.

Сандровский К. К. Таможенное право в Украине: учеб. пособие для студ. юрид. вузов и ф-тов. Киев: Вентури, 2000. 208 с.

Цаліна Д. С. Порядок митного оформлення товарів при їх переміщенні через митний кордон України: монографія. Харків: Факт, 2010. 176 с.

Шульга М. Г. Митне право України: навч. посіб. Харків: Нац. юрид. акад. України, 2005. 100 с.

Шульга М. Г. Правовий механізм митного оформлення переміщення товарів URL: http://nauka.juracademy.kharkov.ua/download/el_zbirnik/1.2013/Shulga.pdf

Шульга М. Г. Митний режим: основи правового регулювання. *Вісник Національного університету «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого»*. Серія: *Економічна теорія та право*. 2013. № 4.

Шершун А. А. Митне оформлення товарів та транспортних засобів: навч.-метод. посіб. Київ, 2007. 592 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9

Тема 7. Мито. Митний тариф України. Адміністрування митних платежів

Питання для обговорення

1. Поняття, значення та види митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
2. Мито та його види. Ставки мита.
3. Тарифні пільги (тарифні преференції).
4. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД).
5. Митна вартість товарів та методи її визначення.
6. Митні платежі. Способи забезпечення сплати митних платежів.

1. Інспектор митниці не погодився з визначенням митної вартості товару, отриманого українським підприємством «Промбуд» з Угорщини, і відмовив у митному оформленні.

Які подальші дії отримувача?

2. Приватне підприємство «Донець» звернулося до суду з вимогою про визнання такою, що не підлягає виконанню, платіжної вимоги митниці про стягнення у безспірному порядку суми недоплаченого мита. Питання про повернення вже стягну-

тих коштів ПП «Донець» не ставило.

Представник митниці проти позову заперечував, подавши суду відповідні документи.

На знання якого кола питань розраховане це завдання? До якої категорії спорів належить даний спір? Який характер має така позовна заява і чи вона обкладається державним митом? Чи повинна ця заява розглядатися господарським судом, якщо ПП «Донець» не надало доказів про вжиття заходів для досудового врегулювання спору?

Нормативно-правові акти та література

Митний кодекс України від 13.03.2012 р. *Офіційний вісник України*. 2012. № 32. Ст. 1175. (із змін. та допов.).

Митний тариф України: затверджено Законом України «Про Митний тариф» від 19.09.2013 № 584-VII. *Офіційний вісник України*. 2013. № 84. Т. 1. Ст. 3107.

Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. *Офіційний вісник України*. 2010. № 92. Т. 1. Ст. 3248.

Про затвердження Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами: наказ Міністерства фінансів України від 22.05.2012 р. № 581. *Офіційний вісник України*. 2012. № 56. Ст. 2268.

Про затвердження Змін до Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами: наказ Міністерства фінансів України від 12.01.2015 р. № 2. *Офіційний вісник України*. 2015. № 2. Ст. 328.

Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України 21.05.2012 № 428. *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1523.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ 10–11

Тема 8. Переміщення і пропуск товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України. Пропуск та оподаткування товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України

Питання для обговорення

1. Загальні принципи переміщення і пропуску товарів і транспортних засобів через митний кордон.
2. Заборони та обмеження на ввезення (вивезення) товарів і транспортних засобів комерційного призначення.
3. Особливості правового регулювання переміщення окремих видів товарів (гуманітарна допомога; підакцизні товари; культурні цінності; товари, що містять об'єкти права інтелектуальної власності; технічна допомога; іноземні інвестиції). Експортний контроль.
4. Митні формальності.
5. Нетарифне регулювання.
6. Порядок та умови переміщення громадянами товарів через митний кордон.
7. Переміщення (пересилання) особистих речей.
8. Пересилання громадянами товарів через митний кордон у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.
9. Пропуск та оподаткування товарів, які вивозяться (пересилаються) громадянами за межі митної території України.
10. Пропуск та оподаткування товарів, які ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України.
11. Переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України.

1. Гр. Д. отримав у Польщі в спадщину автомобіль 2009 р. випуску і житловий будинок. Продавши будинок, Гр. Д. за одержану виручку придбав ще один автомобіль. На прикордонній митниці він пред'явив 2 автомобілі і 12 000 доларів США як залишок від проданого будинку.

На знання якого кола питань розраховане це завдання? Які дії митниці в даному випадку щодо пропуску автомобілів та валюти на митну територію України.

2. Гр. Вірменії С. під час в'їзду в Україну пред'являє для митного контролю: мисливську рушницю; 20 пляшок коньяку; 20 000 доларів США; 7 000 російських рублів; 600 грн; карту Азії 1877 р. видання.

На знання якого кола питань розраховане дане завдання? Що і за яких умов може мати дозвіл на ввезення? Якими є правила ввезення іноземної валюти на митну територію України?

3. Гр. Польщі Н. летить з України до Варшави і подає для митного контролю: 5 000 доларів США (у в'їзній декларації немає відмітки про ввезення); 4 000 євро (у в'їзній декларації 2 000 євро); 2 000 грн (не ввозились).

На знання якого кола питань розраховане це завдання? Що і на яких умовах може отримати дозвіл на вивезення? Яким є порядок вивезення з митної території України іноземної валюти?

4. Завідуюча вагоном-рестораном потягу міжнародного сполучення «Київ-Прага» придбала для реалізації пасажирам 40 пляшок пива і 10 пляшок коньячних виробів.

На знання якого кола питань розраховане це завдання? Чи підлягають декларуванню ці вироби?

Н о р м а т и в н о - п р а в о в і а к т и т а л і т е р а т у р а

Митний кодекс України від 13.03.2012 р. *Офіційний вісник України*. 2012. № 32. Ст. 1175. (із змін. та допов.).

Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-ХІІ. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 29. С. 377. (із змін. та допов.).

Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур (Київська Конвенція) від 18.05.1973 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_643

Про затвердження переліку пунктів пропуску через державний кордон, в яких здійснюється переміщення товарів через митний кордон України: постанова Кабінету Міністрів України № 435 від 21.05.2012 р. *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1530.

Про затвердження переліку товарів, вивезення (пересилання) яких громадянами за межі митної території України не допускається: постанова Кабінету Міністрів України від 18.05.2012 р. № 468. *Офіційний вісник України*. 2012. № 41. Ст. 1579.

Про затвердження переліку товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 436. *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1531.

Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України лікарських засобів та спеціального дитячого харчування: постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 р. № 458. *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1552.

Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України харчових продуктів для власного споживання: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 434. *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1529.

Про переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України: інструкція, затв. постановою Правління Нацбанку України від 27.05.2008 р. № 148. *Офіційний вісник України*. 2008. № 43. Ст. 1430 (із змін. та допов.).

Про порядок вивезення (пересилання) за межі митної території України громадянами дорогоцінних металів (за винятком банківських металів, пам'ятних та ювілейних монет України із дорогоцінних металів), дорогоцінного каміння та виробів

з них, а також культурних цінностей з метою відчуження: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 448. *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1543.

Про порядок здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення: постанова Кабінету Міністрів України від 20.11.2003 р. № 1807. *Офіційний вісник України*. 2003. № 48. Ст. 2506.

Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності: наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 р. № 614. *Офіційний вісник України*. 2012. № 52. Ст. 1206.

Про внесення зміни до Інструкції про переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України: постанова Нацбанку України від 25.07.2012 р. № 312. *Офіційний вісник України*. 2012. № 64. Ст. 2625.

Про затвердження Порядку обліку осіб, які здійснюють операції з товарами: наказ Міністерства фінансів України від 15.06.2015 р. № 552.

Про затвердження переліку товарів, вивезення (пересилання) яких громадянами за межі митної території України не допускається: постанова Кабінету Міністрів України від 18.05.2012 р. № 468. *Офіційний вісник України*. 2012. № 41. Ст. 1579.

Про затвердження переліку товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 436. *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1531.

Про затвердження Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами: наказ Міністерства фінансів України від 22.05.2012 р. № 581. *Офіційний вісник України*. 2012. № 56. Ст. 2268.

Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України лікарських засобів та спеціального дитячого харчування: постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 р. № 458. *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1552.

Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України харчових продуктів для власного споживання: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 434. *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1529.

Про переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України: інструкція, затв. постановою Правління Нацбанку України від 27.05.2008 р. № 148. *Офіційний вісник України*. 2008. № 43. Ст. 1430 (із змін. та допов.).

Про порядок вивезення (пересилання) за межі митної території України громадянами дорогоцінних металів (за винятком банківських металів, пам'ятних та ювілейних монет України із дорогоцінних металів), дорогоцінного каміння та виробів з них, а також культурних цінностей з метою відчуження: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 448. *Офіційний вісник України*. 2012. № 40. Ст. 1543.

Шульга М. Г. Переміщення і пропуск товарів через митний кордон України. URL: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/prtup/2011_2/pdf/11smgdm.pdf

Mariya G. Shul'ha, Anatoliy V. Mazur, Yuriy V. Neorhiev-kyu. Legal regulation of medicinal products: European standards and national practice. *Wiadomosci Lekarskie*. 2019.

Зима О. Т. Митне право: конспект лекцій. Харків: Право, 2018. 126 с.

Тлумачний митний словник-довідник. Одеса. ПЛАСКЕ ЗАТ. 2015. 592 с.

Заяц В. В. Митний контроль товарів, що містять об'єкт права інтелектуальної власності. *Митна безпека*. 2018. № 2.

Прокопенко В. В. Виконання митних формальностей при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту: монографія. Дніпро: Ун-т митної справи та фінансів, 2018. 336 с.

Дмитренко Е. С. Проблемні питання визначення компетенції та повноважень митних органів у сфері забезпечення митної безпеки держави. *Митна справа*. № 1. 2013. С. 22–30.

Науково-практичний коментар Митного кодексу України / за заг. ред. Додіна Є. В. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 488 с.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ 12–13

Тема 9. Адміністративна відповідальність за порушення митних правил. Порядок провадження у справах про порушення митних правил

Питання для обговорення

1. Поняття порушення митних правил.
2. Склад порушення митних правил.
3. Види стягнень за порушення митних правил.
4. Види порушень митних правил і відповідальність за такі порушення.
5. Провадження у справах про порушення митних правил.
6. Процесуальні дії у справах про порушення митних правил.
7. Постанови у справі про порушення митних правил.
8. Оскарження постанов у справах про порушення митних правил. Підстави для скасування або зміни постанов про накладення стягнення за порушення митних правил.
9. Компроміс у справі про порушення митних правил.

1. Громадянин С., який проходив через зону спрощеного митного контролю (зелений коридор) митного посту в аеропорту, був зупинений працівниками митниці. Під час особистого огляду при ньому було виявлено іноземну валюту в сумі 15 000 доларів США. Громадянин С. надав пояснення, що зазначену валюту він не приховував, однак не задекларував, оскільки працівники митниці у нього не питали про її наявність. Постановою начальника митниці на громадянина С. було накладено штраф у розмірі 1 700 грн та конфісковано зазначену валюту. Громадянин С. оскаржив постанову начальника митниці до суду.

Розгляньте цю справу, визначте законність дій її учасників. Яке рішення повинен прийняти суд?

2. Громадянин Г., який обіймав посаду генерального директора Українсько-німецького спільного підприємства «Харків-Трејдинг», 15 березня 2019 року при переміщенні товарів через митний кордон України, заповнюючи митну декларацію, у графі «Вантажні місця та опис товару» вказав, що він перевозить горілку «Бору-оранж» у пляшках ємністю 0,75 л кількістю 84 шт. та горілку «Бору-цитрус» у пляшках ємністю 0,75 л кількістю 84 шт. Однак при огляді автомобіля «КамАЗ», яким перевозився задекларований товар, інспектор митниці встановив, що горілка «Бору-оранж» бутильована в пляшках ємністю 1 л кількістю 84 шт., а горілка «Бору-цитрус» – у пляшках ємністю 1 л кількістю 84 шт. Громадянин Г. стверджував, що помилка допущена не ним, а агентом з митного оформлення, тож підстав для притягнення його до відповідальності немає. Також він наполягав на тому, що помилка суто автоматична, оскільки митна вартість товару була розрахована виходячи з ціни пляшки ємністю 1 л, а отже, митні платежі було сплачено у повному обсязі.

Чи підлягає громадянин Г. відповідальності? Відповідь обґрунтуйте.

3. 16 листопада 2019 року під час митного контролю ручної поклажі та автомобіля, що рухався через зону спрощеного контролю під керуванням громадянина Л., було виявлено не заявлені при усному опитуванні і не вказані у митній декларації цигарки (440 пачок на загальну суму 22 000 грн), які правопорушник приховував від митного контролю з використанням конструктивних особливостей автомобіля. Постановою суду від 1 грудня 2019 року громадянина Л. визнано винним у порушенні митних правил та накладено стягнення у вигляді конфіскації предметів правопорушення – 440 пачок цигарок на суму 22 000 грн і автомобіля вартістю 350 тис. грн, у якому Л. переміщував цей товар.

Дайте юридичну оцінку ситуації та визначте законність постанови суду.

Нормативно-правові акти та література

Митний кодекс України від 13.03.2012 р. *Офіційний вісник України*. 2012. № 32. Ст. 1175 (із змін. та допов.).

Про затвердження форм процесуальних документів у справах про порушення митних правил: наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 652. *Офіційний вісник України*. 2012. № 50. С. 2009.

Про затвердження Типової мирової угоди про припинення провадження у справі про порушення митних правил: наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 р. № 607. *Офіційний вісник України*. 2012. № 52. Ст. 2105.

Про переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України: інструкція, затв. постановою Правління Нацбанку України від 27.05.2008 р. № 148. *Офіційний вісник України*. 2008. № 43. Ст. 1430 (із змін.).

Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10

Зименко А. В. Митне право: аспекти провадження у справах про порушення митних правил: навч. посіб. Харків: Право, 2010. 160 с.

Хачатуров Е. Б. Митне оформлення у суднобудівній галузі України: теоретико-методологічні засади та адміністративно-правове забезпечення: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2017. 45 с.

Дуженко С. А. Провадження у справах про порушення митних правил: монографія / за заг. ред. М. Г. Шульги. Харків: Оберіг, 2017. 170 с.

Науково-практичний коментар Митного кодексу України / за заг. ред. Додіна Є. В. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 488 с.

Адміністративне право: підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), В. М. Гаращук, В. В. Богущкий та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. 2-ге вид., переробл. та допов. Харків: Право, 2012. 656 с.

Шульга М. Г. Митне право України: навч. посіб. Харків: Нац. юрид. акад. України, 2005. 100 с.

Адміністративна відповідальність за порушення митних правил: навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Ченцова. Київ: Істина. 2010. 208 с.

Дмитренко Є. С. Проблемні питання визначення компетенції та повноважень митних органів у сфері забезпечення митної безпеки держави. *Митна справа*. 2013. № 1. С. 22–30.

4. ПОТОЧНИЙ (МОДУЛЬНИЙ) КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Опис предмета курсу «Митне право»

Курс	Галузь, напрямок, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу (структура залікового кредиту)
Кількість кредитів ECTS: 4	08 «Право»	Обов'язкова:
Модулів: 2		Модуль I
		Лекції: 12 Практичні заняття: 12 Самостійна робота: 36
Змістових модулів: 2	081 «Право»	Модуль II
	«Магістр»	Лекції: 10 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 36
Загальна кількість годин: 120		Види контролю: поточний модульний контроль; іспит

Організація поточного модульного контролю

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Митне право» здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю (ПМК).

Завданням ПМК є перевірка розуміння та засвоєння матеріалу відповідного змістового модуля, здатності осмислити зміст теми чи розділу навчальної програми, умінь застосовува-

ти набуті знання при вирішенні професійних завдань.

Об'єктом ПМК знань студентів є:

- рівень знань за результатами практичних занять;
- виконання модульних контрольних завдань у формі

тестування.

Оцінювання результатів ПМК здійснюється викладачем після вивчення тем кожного змістового модуля.

Змістові модулі I та II оцінюються від 0 до 15 балів.

Компонентами оцінювання поточного модульного контролю є:

– від 0 до 6-ти балів по I та II змістових модулях виставляється студенту за результатами роботи на практичних заняттях;

– від 0 до 9-ти балів по I та II змістових модулях виставляється студенту за виконання модульних контрольних завдань.

Перелік тестів, питань та завдань, порядок і час їх складання, критерії оцінювання визначаються кафедрою і доводяться до відома студентів на початку навчального року.

Підсумковий бал за результатами ПМК визначається на останньому практичному занятті відповідного семестру. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами ПМК, – 30. Результати ПМК вносяться до відомості обліку поточної успішності та є основою для визначення загальної успішності студента з навчальної дисципліни.

У разі невиконання завдань ПМК з об'єктивних причин студент може за дозволом декана скласти їх до наступного ПМК. Час та порядок складання визначається деканатом разом із кафедрою.

5. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота сприяє кращому засвоєнню студентами матеріалу з навчальної дисципліни «Митне право» та формуванню у них навичок та вмінь одержувати додаткові знання.

Формами самостійної роботи студентів є:

- опрацювання літератури відповідно до тем лекцій;
- підготовка до практичних занять, виконання завдань за темами практичних занять;
- робота в інформаційних мережах;
- складання конспектів за темами, що виносяться на самостійне вивчення;
- підготовка контрольних навчальних заходів.

Під час самостійної роботи студент повинен опрацювати конспекти лекцій, літературу, нормативні акти, судовий досвід щодо тем, які виносяться на практичні заняття.

6. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Відповідно до «Положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців» індивідуальна робота студента може включати:

- анотування прочитаної додаткової літератури з навчальної дисципліни, бібліографічний опис літератури;
- конспектування монографічної літератури з тематики навчальної дисципліни;
- підготовку рефератів та їх презентацію на практичних заняттях;
- розкриття змісту термінів, які використовуються при вивченні навчальної дисципліни;
- збирання постатейного матеріалу та письмовий аналіз статті (статей) Митного кодексу України;
- роботу в студентському науковому гуртку, підготовку наукових доповідей та їх презентацію на засіданнях гуртка, опублікування наукових статей і тез наукових доповідей, участь у конференціях тощо.

Тематику та форму індивідуальної роботи студент визначає на початку навчального року за погодженням з кафедрою. Результати індивідуальної роботи оцінюються викладачем, який веде практичні заняття в академічній групі не пізніше ніж за 15 днів до початку екзаменаційної сесії, під час якої необхідно скласти іспит з «Митного права». Максимальна кількість балів, яку можна отримати за результатами індивідуальної роботи – 10. Якщо студент не виконав індивідуальну роботу, йому виставляється 0 балів.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МИТНЕ ПРАВО»

Підсумкове оцінювання рівня знань студентів з навчальної дисципліни «Митне право» здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю (ПМК), індивідуальної роботи та підсумкового контролю знань (ПКЗ) за 100-бальною шкалою.

Результати ПМК та індивідуальної роботи оцінюються в діапазоні від 0 до 40-ти балів. Завдання, що виносяться на ПКЗ, – від 0 до 60-ти балів.

ПКЗ проводиться у формі іспиту з вузлових питань, відповідь на які має бути творчою й ілюструвати уміння використовувати отримані знання. Питання, які включаються до екзаменаційних білетів, доводяться до відома студентів на початку вивчення навчальної дисципліни.

До відомості обліку підсумкової успішності заносяться сумарні результати в балах, які виставлені за результатами ПМК, індивідуальної роботи та ПКЗ.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку за шкалою, як показано нижче в таблиці.

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в Нац. юрид. ун-ті ім. Ярослава Мудрого
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня, але з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота, з певною кількістю незначних помилок		75 – 79

D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		1 – 34

8. ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МИТНЕ ПРАВО»

1. Поняття та предмет митного права.
2. Система митного права. Джерела митного права.
3. Поняття митних правовідносин.
4. Поняття та структура митно-правової норми.
5. Митний кордон та митна територія.
6. Державна митна справа в Україні та принципи її здійснення
7. Державна політика у сфері митної справи.
8. Митна служба України. Система митних органів
9. Служба в митних органах України.
10. Загальні положення про митний контроль. Організація митного контролю.
11. Форми митного контролю.
12. Зона митного контролю.
13. Заходи офіційного контролю.
14. Перевезення, зберігання і розпорядження товарами, що знаходяться під митним контролем.
15. Звільнення від митного контролю.
16. Система управління ризиками.
17. Класифікація митних режимів. Вибір та зміна митного режиму.
18. Митний режим імпорту.
19. Митний режим реімпорту.
20. Митний режим експорту.
21. Митний режим реекспорту.
22. Митний режим транзиту товарів.
23. Митний режим тимчасового ввезення товарів.
24. Митний режим тимчасового вивезення товарів.
25. Митний режим митного складу.
26. Митний режим безмитної торгівлі.
27. Митний режим вільної митної зони.
28. Митний режим переробки на митній території.
29. Митний режим переробки за межами митної території.
30. Митний режим знищення або руйнування.

31. Митний режим відмови на користь держави.
32. Загальні принципи переміщення і пропуску товарів і транспортних засобів через митний кордон України.
33. Засоби і способи переміщення товарів. Заборона та обмеження щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України.
34. Пункти пропуску через державний кордон.
35. Митні формальності на транспорті.
36. Ввезення на митну територію України громадянами харчових продуктів.
37. Заборони та обмеження на ввезення (вивезення) товарів і транспортних засобів комерційного призначення.
38. Митні формальності.
39. Нетарифне регулювання.
40. Переміщення особистих речей громадян.
41. Пропуск та оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України дипломатичними представництвами іноземних держав в Україні.
42. Переміщення через митний кордон України дипломатичної пошти та консульської валізи.
43. Види діяльності, контроль за провадженням яких здійснюється митними органами.
44. Митна статистика.
45. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності.
46. Переміщення товарів через митний кордон України в міжнародних поштових відправленнях.
47. Ввезення і вивезення культурних цінностей через митний кордон України.
48. Переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України.
49. Пропуск та оподаткування товарів, що вивозяться (пересилаються) громадянами за межі митної території України.
50. Пропуск та оподаткування товарів, які ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України.
51. Ввезення на митну територію України громадянами алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

52. Особливості переміщення через митний кордон товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності.
53. Заходи гарантування доставки товарів, що перебувають під митним контролем.
54. Державний експортний контроль.
55. Митне оформлення. Порядок митного оформлення.
56. Декларування товарів. Форми і місце декларування.
57. Декларанти.
58. Митна брокерська діяльність.
59. Правові основи митно-тарифного регулювання.
60. Мито та його види. Види ставок мита.
61. Митна вартість товарів. Методи визначення митної вартості товарів.
62. Країна походження товарів.
63. Звільнення від оподаткування митом. Тарифні пільги (тарифні преференції).
64. Види діяльності, контроль за провадженням яких здійснюється митними органами.
65. Авторизований економічний оператор.
66. Нетарифне регулювання переміщення товарів через митний кордон.
67. Види адміністративних стягнень за порушення митних правил.
68. Види порушень митних правил і відповідальність за них.
69. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.
70. Провадження у справах про порушення митних правил.
71. Органи, уповноважені розглядати справи про порушення митних правил. Місце та строки розгляду справи про порушення митних правил.
72. Оскарження постанов у справах про порушення митних правил.
73. Виконання постанови про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил.
74. Компроміс у справі про порушення митних правил.
75. Оскарження неправомірних дій митних органів України та їх службових осіб.

З М І С Т

Вступ.....	3
1. Програма навчальної дисципліни «Митне право».....	6
2. Загальний розрахунок годин лекцій, практичних занять та самостійної роботи.....	9
3. Завдання до практичних занять та самостійної роботи.....	11
Тема 1. Державна митна справа і державна політика у сфері державної митної справи.....	11
Тема 2. Митне право України (поняття, предмет, метод). Система митного законодавства. Джерела митного права. Митні правовідносини і митні правові норми..	12
Тема 3. Організація митної справи. Митні органи України. Служба в митних органах.....	15
Тема 4. Митний контроль. Організація здійснення митного контролю. Заходи офіційного контролю.....	17
Тема 5. Митні режими. Класифікація митних режимів. Нормативно-правове забезпечення митних режимів..	21
Тема 6. Митне оформлення. Декларування. Митна брокерська діяльність. Контрольні та дозвільні провадження в митній справі.....	25
Тема 7. Мито. Митний тариф України. Адміністрування митних платежів.....	29
Тема 8. Переміщення і пропуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України. Пропуск та оподаткування товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України.....	31
Тема 9. Адміністративна відповідальність за порушення митних правил. Провадження у справах про порушення митних правил.....	36
4. Поточний (модульний) контроль знань студентів.....	40
5. Самостійна робота студентів.....	42
6. Індивідуальна робота студентів.....	43
7. Критерії оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Митне право».....	44
8. Програми питань з навчальної дисципліни «Митне право».	46

Електронне навчальне видання

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МИТНЕ ПРАВО»**

для студентів господарсько-правового факультету
денної форми навчання (основна дисципліна)
другого (магістерського) освітньо-кваліфікаційного рівня
галузі знань 08 «Право»
спеціальності 081 «Право»

У к л а д а ч і : БИТЯК Юрій Прокопович,
ГАРАЩУК Володимир Михайлович,
ШУЛЬГА Марія Герасимівна,
ЗИМА Олександр Тарасович,
СОЛОВІЙОВА Ольга Миколаївна,
ГЕОРГІЄВСЬКИЙ Юрій Валентинович,
БАЛАКАРЄВА Ірина Миколаївна,
БЄЛІКОВА Марина Іванівна,
ШЕВЧУК Олександр Михайлович

Відповідальний за випуск *В. М. Гаращук*

Редактор *О. І. Борисенко*

Комп'ютерна верстка *А. В. Старжинської*